

# TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ MERKEZ HEYETİ'NİN UYGARLIĞIMIZA ARMAĞANI BİR PROJE YARIŞMASININ ARDINDAN

OKTAY EKİNCİ  
Yüksek Mimar

Anayasa'nın 135.maddesinde tanımlanan "kamu yararına çalışan bir meslek kuruluşu" niteliğindeki Türk Eczacıları Birliği (TEB), Ankara-Yenimahalle'deki Çayyolu'nda bulunan arsasına yapacağı sosyal ve kültürel tesislerinin mimari projelerini elde etmek için "yarışma" yönetimini seçti. Yarışma sürecinin artık gerilerde kaldığı, bağımsız jüri tarafından birinci seçilen projenin müellifiyle uygulama projeleri ve mesleki kontrollük için de sözleşmenin yapıldığı ve deyim yerindeyse TEB topluluğuna özgün bir bina armağan edebilmek için kolların sıvandığı bu günlerde, yarışma kararını alan ve uygulayan TEB Merkez Heyeti'ni bir kez daha kutluyor ve meslektaşlarım adına da teşekkür ediyorum.



Bu simgesel binanın mimari projesinin 1996 yılında ilan edilen bir yarışmayla saptanması,yine 1996 yılının aynı anda TEB'nin 40.kuruluş yıldönümü olmasının ötesinde "demokratik bir meslek kuruluşu" davranışına örnek oluşturması bakımından da çok özel bir anlam taşıyor.

Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti, bugün ülkemizde bir çok özel ve resmi kişi ve kuruluşun yaptığı gibi, elbette ki bu değerli yatırımını projelendirmek için sadece teklif alma yöntemiyle kendi uygun bulduğu bir mimarla da anlaşabilirdi. Dahası, eğer bu sıradan "serbest piyasa" kuralına göre hareket etseydi, belki de proje çalışması çoktan tamamlanmış, hatta inşaat aşamasına da ulaşılmış olurdu.

Ne var ki Merkez Heyeti, öncelikle "kamu yararına çalışan bir meslek kuruluşu" olarak, tıpkı kendi sorumluluğu altındaki eczacılık mesleğinin genel yararlarını ve gelişmesini yine mesleki dayanışma ve topluma karşı sorumluluklar ekseninde ilgili diğer mesleğin (yani mimarlığın) genel yararlarını ve gelişmesini topluma ve ülkeye karşı sorumluluklar düzeyinde "gözeten" bir davranışı tercih ederek, Türkiye'deki demokratik meslek örgütlenmeleri platformunda "örnek bir tutum ve politika" sergilemiştir. Bu nedenle, ülkenin mimarlık ortamına ve uygarlık hedeflerine yine bu yarışmayla yapılan büyük katkıdan ötürü de TEB Merkez Heyeti'nin kararı her zaman coşkuyla alkışlanacaktır.

Bütün bunlar, yarışma şartnamesinin "amaç" maddesinde de şöyle vurgulanmıştır:

**"Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti, kamu yararına çalışan meslek kurumu olma özelliğinin**

yanısıra, aynı anda demokratik bir sivil toplum kuruluşu olma niteliği ve bu yöndeki toplumsal-mesleki misyonunu gözönüne alarak; söz konusu tesislerin mimari projelerinin elde edilmesi için bir yarışma düzenlemiş olmakla;

1) En uygun çözümün, mimarlarımız arasındaki mesleki ve düşünsel arayışa dayalı açık, eşit koşullu ve demokratik

katılımlı bir yarışmayla elde edileceğine;

2) Böylece Türk Eczacıları Birliği olarak mimarlık sanatının ve güzel sanatların teşvik ve desteklenmesine de katkıda bulunacağına;

3) Yarışmanın yaratacağı fikir ortamının ve mimari tartışma, değerlendirme, ödüllendirme, sergileme ve kollojyum süreçleriyle de 40.yıl kutlamalarına anlamlı bir işlev kazandırılmış olacağına; inanmaktadır..."

İşte bu inançla düzenlenen mimari proje yarışmasında Mimarlar Odası ile birlikte belirlenen seçici kurul (jüri), son yılların en yoğun katılımıyla gerçekleşen "88 projenin" önerildiği bir yarışma değerlendirmesiyle karşı karşıya kaldı. Bu projelerden kimlik zarfı ile yer görme belgesi eksik olan 2 tanesi şartname gereğince baştan yarışma dışı kalmış ve jüri 86 proje üzerinde yaklaşık bir hafta sürecek olan çalışmalarına başlamıştı.

TEB Sosyal ve Kültürel Tesisleri Ulusal Mimari Proje Yarışması'nın jüri üyeliklerini Ziya TANALI (ODTÜ), Niyazi DURANAY (DGSA), Güven BİRKAN (İTÜ), Ercan ÇOBAN (ADMMA) ve Aytek İTEZ (ADMMA) üstlendiler. Nuray BAYRAKTAR (Gazi Üniv.) ve Kadir ÇALBAYRAM (Gazi Üniv.) yedek jüri üyeleri olmalarına rağmen tüm toplantılara ve değerlendirmelere sürekli katıldıkları seçici kurul çalışmalarında, TEB Merkez Heyeti Başkanı Mehmet DOMAÇ, 2.Başkan Mustafa KOZANLIOĞLU ve TEB Müşaviri olarak da Yüksek Mimar Oktay EKİNCİ, yarışmanın "danışman jüri üyeleri" olarak görev yaptılar...

Burada, jüri başkanı seçilen Mimar Ziya TANALI'nın, yarışma şartnamesi üzerine ilk çalışmaların başladığı günlerden, sonuç belli oluncaya dek ve hatta birincilik ödülü alan mimarla TEB arasındaki kesin proje sözleşmesi görüşmelerinde de sürdürdüğü aydınlatıcı, yol gösterici ve özverili tüm çaba ve katkılarını özellikle anmak ve teşekkür etmek istiyorum. Aynı şekilde diğer üyelerinin de aylar süren yarışma dönemi boyunca tüm toplantılarda ve değerlendirme oturumlarında gösterdikleri yüksek sorumluluk duyguları ve olağanüstü titizlikteki



## PROJE YARIŞMASI ÖDÜL TÖRENİ

çalışma anlayışları, sadece bu yarışma ve mimarlık için değil, TEB için ve bu projenin hizmet vereceği tüm kesimler için yıllarca teşekkürle anılacak eşsiz bir değer taşıyor.

Jüri raporunda, 86 öneri arasından birincilik ödülünü alan Sezai Tuğrul Ağun'un projesi için şu olumlu değerlendirmeler (gerekçeler) yer alıyor:

**“(Projenin) iç ve dış mekan düzenlemeleri ile ulaştığı başarı olumludur. Kriterler içinde değerlendirdiğimiz uzak algılama (kent yaklaşımı) ve yakın algılamadaki başarısı üst düzeydedir. Yapının arsa ile kurduğu dengeler başarılıdır, açık mekan-kapalı mekan ilişkileri olumludur.” (...)** Alçak kitle kurgusu ve üçüncü boyutu başarılıdır. Kontrollü tek giriş ile, tüm açık-kapalı mekanlara ulaşılması olumludur...”

Buna karşın, yine jüri raporunda aynı proje için getirilen (ama, birincilik ödülü almasına engel oluşturmayan) eleştiriler ise şöyle özetleniyor:

**“Giriş holü oluşumu ve fuayenin ölçüsü başarısız bulunmuştur. Yapının konaklama biriminde mimari kaygılarının üçüncü boyuta yansımaları ABARTILI olmasına karşın açık alan yaratma çabası olumludur...”**

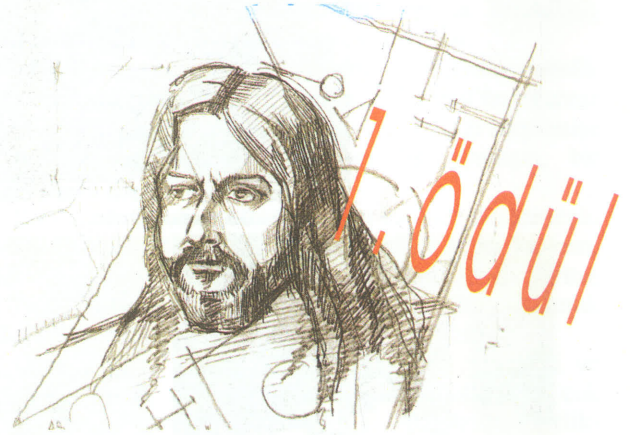
Görüldüğü gibi jüri, bir yandan projenin olumlu yanlarını belirlerken, öbür yandan eleştirel bir bakış altında sakıncalı gördüğü çözümler için de “uyarıda” bulunuyor. İşte bu anlayış ve tutum, yarışmanın aynı anda “mimarlık eğitiminin” de bir parçası olarak ulusal bir misyon üstlenmesi sonucunu doğuruyor. Böylesi bir kazanımın ülkeye armağan edilmiş olması da yine TEB Merkez Heyeti kararının değerini kanıtıyor.

Sözünü, şu günlerde projesini bu kez “uygulama aşaması” için geliştirmekte olan mimar Tuğrul Ağun'a bırakarak noktalıyorum.

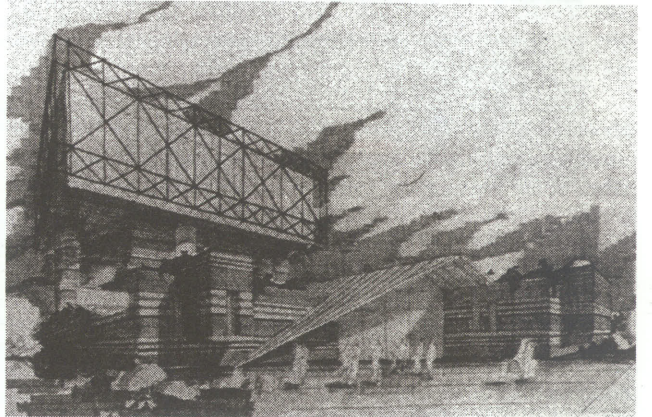
Mimarlar Odası'nın yayın organı olan MİMARLIK Ocak 1997 tarihli 273. sayısında TEB Sosyal ve Kültürel Tesisleri Proje yarışmasına geniş yer verdi ve derecelere giren tüm projeleri de tanıtıyor. Dergideki söyleşide yayın yönetmeni Kenan Güvenç'in sorularını yanıtlayan Tuğrul Ağun, yarışmayı kazanan projesi hakkında şunları söylüyor:

**“Ben her zaman, özellikle, sosyal tesis tasarlamaktan zevk almışımdır. Çünkü, düşünürken ki konsantrasyonunuz, sizi biraz sonra binayı kullananlardan biri haline getiriveriyor.(...) Tasarım kriterlerine gelince; binanın kış sezonunun uzun geçtiği Ankara'da oluşu, yapının sosyal aktivitelerini bu aylarda da koruyabilmesi açısından tasarımında önem kazanmıştır...”**

TEB topluluğuna ve onların tüm dostlarına, yakın bir gelecekte bu binalarını en coşkulu sosyal ve kültürel aktiviteleri için doyusya kullanmaya başlamalarını diliyorum...

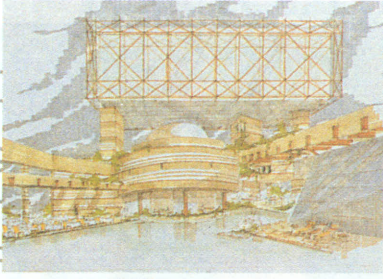


Yarışmada birincilik ödülünü Mimar Tuğrul AGUN'un projesi kazandı.

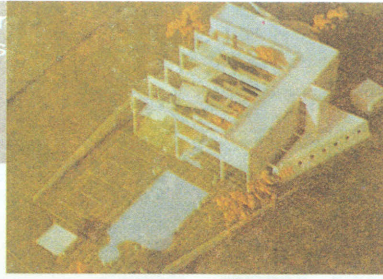




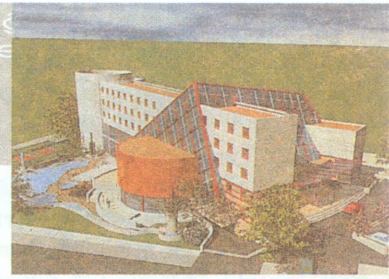
## Yarışma Sonuçları:



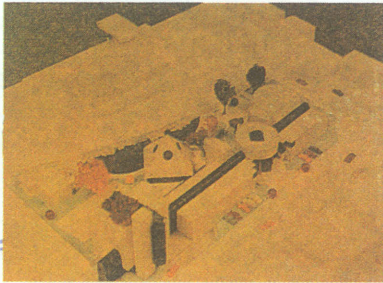
1.ödü l Sezal Tuğrul Agun



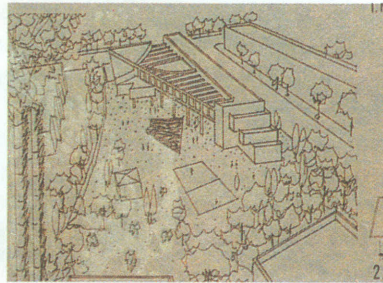
2.ödü l Selim Veliöğlü - Özlem Berk



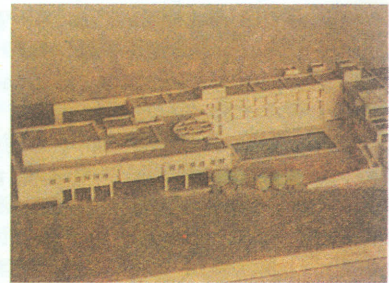
3.ödü l F. Semih Goral - A. Murat Arpınar



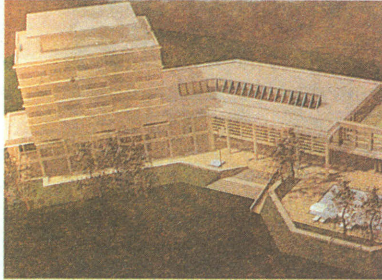
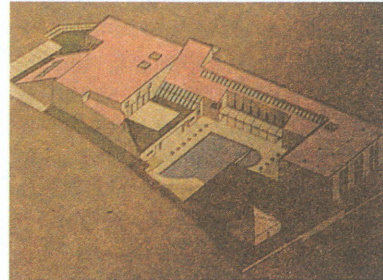
Mansiyon Haldun Sunal



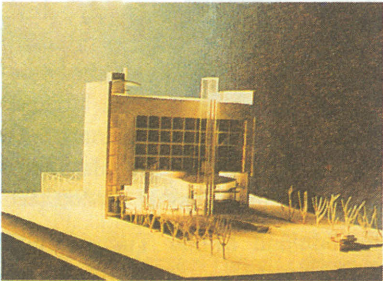
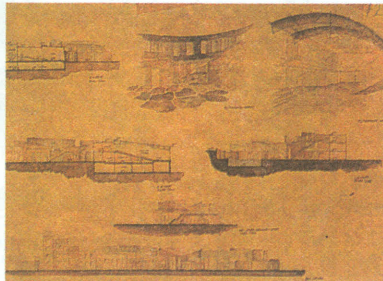
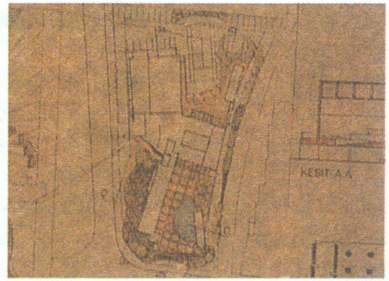
Mansiyon Cem Açıklol



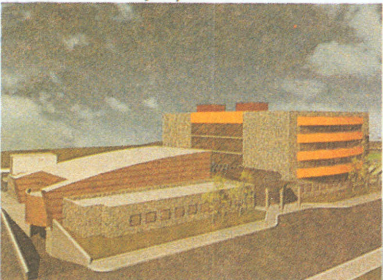
Mansiyon Ahmet Çakar - Mine Fer

Mansiyon Hüseyin Bütüner - Hilmi Güner  
Ali Osman Öztürk

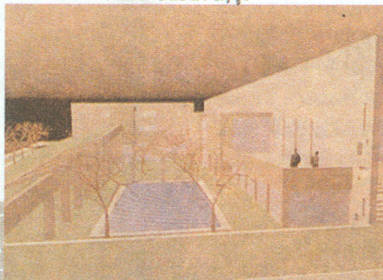
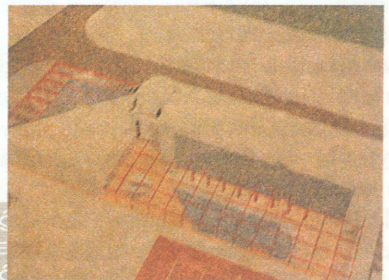
Mansiyon Öner Tokcan - Hulusi Gönül

Satınalma Mustafa Yücesan  
Hülya ŞalkSatınalma Didem Teksöz  
Arzu Özsavaşçı

Satınalma Emin Kiliç Uyanık



Satınalma Berrin İrmak - Güneri İrmak

Satınalma Didem Savaş  
Berna Tanverdi GünerSatınalma Nilüfer Yaşacan  
İlhan Kesmez  
Ayça Başal Kesmez

(Mimarlık Dergisi-Sayı 273'den alınmıştır)